Jari Kostama
9.1.2023

Talousvaliokunta
Eduskunta
TaV@eduskunta.fi

Asia: VNS 8/2022 vp Valtioneuvoston huoltovarmuusselonteko

Energiateollisuus ry:n lausunto

Energiateollisuus ry (ET) kiittää lausuntopyynnöstä ja toteaa lausuntonaan seuraavaa:

Huoltovarmuusselonteko muodostaa kattavan ja tarkan kuvauksen huoltovarmuuden organisoinnista ja sen kehityskohteista Suomessa. Selonteko korostaa aivan oikein markkinaehtoisen toiminnan ja yksityisen sektorin keskeistä roolia huoltovarmuuden turvaamisessa julkista ja kolmatta sektoria kuitenkaan unohtamatta. Markkinaehtoinen huoltovarmuus edellyttää myös monipuolisia poliittisia ja kaupallisia kansainvälisiä suhteita, jotka ovat elintärkeitä Suomen kaltaiselle pienelle markkinoista riippuvalle toimijalle.

Työn taustalla on lukuisia viime vuosina annettuja huoltovarmuutta sivuavia selontekoja ml. kansallinen riskiarviointi. ET:n mielestä em. erillisselontekojen ohella eduskunnalle annettava huoltovarmuusasiat kokoava selonteko on tarpeen, ja käsityksemme mukaan vastaavia tulisi laatia myös tulevaisuudessa vähintäänkin muutaman vuoden välein.

ET yhtyy selonteossa esitettyihin toimenpide-ehdotuksiin. Huoltovarmuusrahasto tulee säilyttää budjetin ulkopuolisena nopeana ja joustavana sekä päivän politiikan saavuttamattomissa olevana huoltovarmuuden turvaamiseen liittyvien hankkeiden keskeisenä rahoituslähteenä. Huoltovarmuusrahaston kantokyky on turvattava ja löydettävä uudet rahoituslähteet kantokyvyn turvaamiseksi.

Huoltovarmuuslainsäädännön ajantasaistaminen on ehdottoman tarpeen. CER- ja NIS2-direktiivien toimeenpanossa on vältettävä päällekkäisyydet sääntelyssä. Edelleen toimeenpanossa tulisi muistaa tarkastella hallintonäkökulman ohella yritysten hyötynäkökulmaa. Julkisten hankintojen sääntelyn kehittäminen siten, että huoltovarmuustavoitteet tulevat huomioiduksi on tarpeen.

Yhteiskunnan sähköistyessä ja energiantuotannon puhdistuessa on erittäin tärkeää, että sektorikohtaisten varautumistoimenpiteiden ohella myös eri sektoreiden varautumistoimenpiteiden yhteensovittamista tiivistetään. Tämän tulee näkyä myös uudistettavassa valtioneuvoston huoltovarmuuden tavoitepäätöksessä. Haluamme selonteon tavoin korostaa riittävää panostusta sekä harjoitteluun että koulutukseen.

Lisätietoja: jari.kostama@energia.fi, 050 3011 870

Energiateollisuus ry
Eteläranta 10, 00130 Helsinki
www.energia.fi